

OBSAH.

- I. Němcová Bohuslavě Rajské 8. srpna 1844 9
Radí jí v záležitosti sňatku s F. L. Čelakovským.
- II. Němcová Bohuslavě Rajské. Bez data 11
Uvažuje o rozhodnutí Rajské, která přijala na její radu ruku Čelakovského.
- III. Němcová Ant. Pittnerovi 2. ledna 1845 13
Žádá, aby jí opatřil kroj polenské selky. Dotazy. Železnice. České divadlo. Pozdravy.
- IV. Němcová Ant. Pittnerovi 18. února 1845 15
Děkuje za obstarání kroje. Drobné dotazy. Byl-li spokojen s uveřejněným referátem. Nabádá ho k další práci.
- V. Němcová Čelakovské 20. května 1845 16
Drobné zprávy z domácnosti a ze společnosti. O pohádce o zakleté holubici. O portrétu od Hellicha. Zpráva, že budou přeloženi z Prahy. Dedikace pohádek.
- VI. Němcová Čelakovské 24. července 1845 20
O pohádkách, které poslala, o Almanachu, o sporu mezi Havlíčkem a Tylem. Několik zpráv ze společnosti pražské, ostatní osobní.
- VII. Němcová Jar. Pospíšilovi 18. prosince 1845 25
Žádá zvýšení honoráře za pohádky.
- VIII. Němcová Josefu Myslimíru Ludvíkovi 7. ledna 1846 26
Žádá ho, aby jí podal zprávu, jak žernovská děvčata slavila přástevnickou slavnost „dlouhou noc“.

- IX. Němcová Čelakovské 14. února 1846 28
Píše o zdraví svém a své dcery a líčí domažlický lid a jeho zatemnělost. Sdělení o pohádkách vzhledem k jich původu a o další zamýšlené literární činnosti. Zprávy o dětech.
- X. Němcová Jar. Pospíšilovi 11. července 1846 33
Žádá o zasilání Květů. O tisku V. a VI. svazku báchorek. Žádá honorář za IV. svazek.
- XI. Němcová Čelakovské 25. listopadu 1846 35
O návštěvě Lázní Františkových. Nálada, vzbuzená chorobou. Rodinné zprávy a dotazy. Zpráva o příštím přeložení Josefa Němce. O chystaných pohádkách a o pohádkách již vytištěných. Novinky z kruhů literárních.
- XII. Němcová Jar. Pospíšilovi 28. prosince 1846 40
O tisku pohádek. O odbytu knih a časopisů na Domažlicku.
- XIII. Němcová dru J. Spottovi. Bez data 42
O léčení na Domažlicku.
- XIV. Němcová Karlu Havlíčkovi 13. února 1847 43
O záležitostech redaktorských.
- XV. Němcová Čelakovské 19. prosince 1847 45
Sdělení přátelská a rodinná. Kritika růžencových společností. O podobizně.
- XVI. Němcová Karolině Staňkové 3. března 1848 52
O své chorobě. O rodině Panklově. O bídě mezi lidem. O slovanském bále. Drobné zprávy a dotazy, týkající se toalety a hospodářství. Zprávy rodinné a o známých.
- XVII. Němcová Janu Konopovi. Bez data 56
Důtklivé pozvání, aby s několika jinými přišel k ní na hovor o událostech pražských a na úradu, jak se zachovati dál.
- XVIII. Němcová Jar. Pospíšilovi 17. dubna 1848 58
Uvoluje se vzítí od něho malý skládek knih, které by po okolí prodávala.

- Uher. Přeje oběma sestrám pobyt na venku. Čím by mohl být podrobný deník milujících osob. Vzpomíná prvního svého setkání s Rottovými a vývoje svého přátelství s Žofií. Je zklamána lidmi. Čerpá sílu z osudu jiných. Jak se všem vede. Vyličuje svou apathii.*
- LXXXIV. Němcová Josefu H. Huškovi 5. listopadu 1853 247
O vyšetřování muže. Podává zprávu o smrti Hynkově. Líčí poměry na Slovensku. Drahota v Praze. Prosí o trochu brambor.
- LXXXV. Němcová mužovi 24. listopadu 254
O novém bytě pod Emauzy. Vzpomínka na Hynka. O Karlově zaměstnání. O nedostatku a o drahotě. O pracích literárních. „Lada Niola“, „České Perle“, „Babička“. O dětech. Drobné zprávy a dotazy. O rodině Havlíčkově. O válce krymské. Pozdravy.
- LXXXVI. Němcová Václavu Hankovi 24. února 1854 260
Žádá o nějaké ruské knihy pro L. Hansmanna. Touží, aby ruština byla více pěstována. Vrací „Bohyni Slávy“ a žádá pro sebe o II. díl „Zpěvánek“.
- LXXXVII. Němcová Janu Ev. Purkyňovi 22. května 1854 262
Prosí o půjčku. Podává zprávu o práci, kterou právě píše. (Babička.)
- LXXXVIII. Němcová Antonínu Markovi 25. srpna 1854 263
Líčí svůj stav a prosí za podporu.
- LXXXIX. Němcová Aloisu V. Šemberovi 26. srpna 1854 268
Nařiká na churavost a bídu. Němcovi zastaven plat úplně. Špatný odbyt literárních prací. Prosí ho, mohl-li by ji najít ve Vidni nějakou službu. O synu Karlovi. Rozchod s Kláцеlem.
- XC. Neznámému adresátovi 27. srpna 1854 272
O uvěznění Němcově. Vzpomínky na minulost. O žádostech za podpory, které píše. O po-

- dobizně pro Ladu Niólu. Touha po nejkrásnějších chvílích.*
- XCI. Němcová Aloisu V. Šemberovi. Bez data 276
Děkuje za poslaný dar 50 zlatých. O příspěvcích. Podpora od pí Čermákové. O Klácelovi. Překládání pro Hölzela. Pospíšil vydává báchorky. O „Babičce“. „Cestopisné obrazy z Uher a Slovenska“. Písně. Pohádky. Touží cestovat pro práci. Churavost.
- XCII. Němcová Antonínu Markovi 6. září 1854 281
Děkuje mu za příspěvek, který jí poslal. O překládání spisů pro mládež ve vyd. Hölzelově v Olomouci. O známých.
- XCIII. Němcová Jaroslavu Pospíšilovi 17. listopadu 1854 283
Prosí za honorář. Pokračování vydávání báchorek.
- XCIV. Němcová Josefu V. Fričovi 17. listopadu 1854 284
Žádá za honorář.
- XCV. Němcová Antonínu J. Vrťátkovi. Bez data 285
Prosí za podporu.
- XCVI. Němcová Anně Hlavsové 17. ledna 1855 285
Žádá o půjčku. Stesk na špatné poměry. Děkuje za dobrodiní, poskytované synu Karlovi.
- XCVII. Němcová Janu Ev. Purkyňovi 13. března 1855 287
Žádá za půjčení knih.
- XCVIII. Němcová Jaroslavu Pospíšilovi 26. března 1855 287
Žádá o vrácení rukopisu Babičky, aby ještě opravila některé věci, a žádá o část honoráře.
- XCIX. Němcová Aloisu V. Šemberovi 4. května 1855 288
Omlouvá se, že nepoděkovala za peníze; list se ztratil. Poměry doma. Plán jeti na Slovensko.

- C. Němcová Jaroslavu Pospíšilovi 23. května 1855 294
Žádá o 40 zl. na honorář. Dotazuje se, zdali přijme článek do „Obzoru“.
- CI. Němcová dru Janu Helceletovi 4. června 1855 296
Úsudek o mužích. O práci do „Koledy“. O „Babičce“. Nedostatek vyšších vzdělání. „Karla.“ „Drotaři.“ O touze býti literárně činná. Zprávy rodinné.
- CII. Němcová Aloisu V. Šemberovi 10. června 1855 300
Posílá mu „Babičku“. Vznik práce té. Teskni nad špatnými svými poměry. Omlouvá svou „neopatrnost“ v přijímání návštěv. Nutnost cestovati pro práci. O vyšetřování Josefa Němce. Dotaz o službě vojenského lékaře v Rusku. O známých. O rodině.
- CIII. Němcová Janu Ev. Purkyňovi 4. srpna 1855 303
Žádá ho, aby jí půjčil 40 zl. na činži. O půjčení knihy Waverley.
- CIV. Němcová neznámému adresátovi. Bez data. 305
Vzpomíná na uplynulý život. Dívčí věk. Utrpení pozdější.
- CV. Němcová neznámému adresátovi. Bez data 310
Vzpomíná na Chvalkovice a líčí svůj pobyt tam.
- CVI. Němcová neznámému adresátovi. Bez data 317
Úryvek.
- CVII. Němcová mužovi 29. srpna 1855 318
Oznamuje, jak došla do Vídně. Příbuzní. U Šembery. O vyšetřování Jos. Němce. O svém zdraví. Společník s cesty. Cholera ve Vídni. Drahota. Plán další cesty. Drobné zprávy.
- CVIII. Němcová rodině 2. září 1855 323
Zpráva o cestě z Vídně do Ostřihoma. O vyšetřování Jos. Němce. Známí. Návštěvou u Hochů. Další cesta. Prohlídka Ostřihoma. Popis stavby kostela. O prohlídce Vídně. Okolí

Prešpurka. Ovoce, zelenina; drahotní poměry.
Cholera. Počasí. Vzpomíná rodiny.

- CIX. Němcová mužovi 4. září 1855 327
Popisuje cestu z Ostřihoma do Sliache. Úroda v okolí Sliache. O pobytu v lázních. Účinek lázní. Byt v lázeňské budově. Stravování. Cholera v okolí. O známých. O synu Karlovi. Plán jeti příštím rokem do Domažlic. Dotazy po rodinných záležitostech.
- CX. Němcová mužovi 8. září 1855. 334
Cholera v okolí Sliache a obavy před ní. Líčí svůj život v lázních a své hospodaření. O svém zdraví a o počasí. Působení koupele a pramenité vody. Pohřební obřady v Rybářech. Plány pro příští dny. O suspendování Jos. Němce. Narážka na jakousi nepříjemnost s V. Bendlem. Vyličení radvaňského „jarmoku“. Jak léčí v Rybářech cholera.
- CXI. Němcová dceři Doře 10. září 343
Těší ji ve stesku a napomíná. Vzkaz rodině Hanušových. Dotazy o známých. O Zdeňce Šenkrové. Touží časem po domově. O pobytu v lázních. Chválí Slováky. Radí, jak si mají opatřiti večere. Pozdravy.
- CXII. Němcová synu Karlovi 11. září 1855 346
Napomíná ho pro život.
- CXIII. Němcová mužovi 15. září 1855 350
Oznamuje, že již brzy odjede ze Sliache. Lázeňští hosté též již odjíždějí. Snaha povznést lázně sliachské. Líčí sekretáře Stöckla z Vídně. Počasí. Vyličuje hospodaření na faře v Hajníkách. Cholera. Setkání se známými z Darmot, se Slotou. Záborský v Bystrici. Sbirka pověstí. Kritika „Babičky“ v Obzoru. Drobné zprávy osobní a dotazy po rodině. Zprávy ze Sliache. Úroda. Události světové. Plán dalšího pobytu. Připsán list Dorince a hochům; napomínání.
- CXIV. Němcová mužovi 19. září 1855 359
Sděluje, jak ztrávila poslední dny v Sliachi. U

Rárusů. O slíbených pověstech. Návštěvy a procházky v okolí. Plán další cesty. Cholera. O známých.

CXV. Němcová mužovi 23. září 1855 364

Návštěvou u Plošiče. Poptávky četnictva. Klepny bystrické. O zdraví. Plán další cesty.

CXVI. Němcová mužovi 25. září 1855 368

Mužův list obdržela. Radí, kam se mají obrátit o podporu. Pošle práci, o které pracuje. Důvody, pro které se nechce ještě vrátit. Návštěva u dra Zechentnera a u Chalupků v Brezně i v Lehotě. Cesty po okolí. Nasbírala již krásných věcí v krajině. Oceňuje své působení na Slovensku. Muž nemusí se o ni znepokojovat.

CXVII. Němcová mužovi 18. října 1855 373

Vyvrací starosti mužovy o sebe. Úmysl podívat se do Ďarmot. O svém zdraví a o počasí. O známých. Návštěvy v okolí. O práci pro K. Jeřábkovou. Žádá za zprávu, může-li ještě zůstat. Volba školy pro Jarouše. Karlovo místo. Drobné zprávy a dotazy.

CXVIII. Němcová mužovi 21. října 1855 379

Sděluje, kdy přijede do Prahy.

CXIX. Němcová Aloisu V. Šemberovi. Bez data 380

Muž dělal zkoušky a hledá službu. O práci literární. Prospěch z cesty na Slovensko. Odkazuje na pomoc Sama Chalupky. O Reussově sbírce slovenských pohádek. Charakteristika Slováků.

CXX. Němcová Samuelu Chalupkovi 22. listopadu 1855 382

O svém vypovědění ze Slovenska. O Reussově sbírce pohádek a písní. Přátelé na Slovensku. O své „Babičce“ a o sobě. „Přihrádky“ ve společnosti, tituly. Vzpomínky na pobyt v Brezové.

- CXXI. Němcová Pavlu Dobšinskému 31. prosince 1855 389
Omlouvá se, že dávno nepsala. Posílá „Babičku“. Sděluje, že odevzdala věci museu určené. O vydání „Slovenských pověstí“.
- CXXII. Němcová matce Terezii Panklové 6. května 1856 392
Ptá se, je-li Karel již v Zaháni. Úzkost o něho. Proč nepřijel, jak bylo smluveno. Stesk na nelaskavost sestřinu. — Německy.
- CXXIII. Němcová synu Karlovi 10. května 1856 396
Napomíná ho pro život.
- CXXIV. Němcová synu Karlovi 26. května 1856 405
O rodině v Zaháni. O paní kněžně. Pomoc od hraběnky Kounicové. Literární práce a plány. Napominání.
- CXXV. Němcová dru Janu Helceletovi 19. června 1856 418
Posílá příspěvky do Koledy. Pojede ven, do Poříčí nad Sázavou. Hmotné zaopatření v budoucnosti. Stesk nad ponižováním. Karel v Zaháni. Muž hledá službu. Spoluzití s mužem. Vlastní touhy a charakteristika vlastního citového života. O své činnosti literární.
- CXXVI. Němcová synu Karlovi 20. června 1856 425
Domlouvá mu, že nepíše. Zpráva, jak se jim vede. Povídky „V zámku a v podzámčí“, „Alina“, „Obrazy ze Slovenska“. Zprávy o známých. Napomenutí, aby se šetřil a aby psal.
- CXXVII. Němcová matce Terezii Panklové. Bez data 428
Proč nikdo nepíše. Churavost se opět vrací. — Německy.
- CXXVIII. Němcová synu Karlovi. Bez data 430
Domlouvá mu s výčitkou, proč nepíše. Sama churaví. Zprávy z domova.
- CXXIX. Němcová synu Karlovi 24. července 1856 431
Domlouvá mu, že má častěji psát. Dotazuje

se ho po zdraví, po bytu. Charakteristika vrchnosti a rodiny Panklovy. O národním uvědomění. Zprávy z domácnosti. Nedostává honoráře a nemůže proto na venek. Další plány. O přijímání příspěvků. Práce literární. O Jaroušovi a o Doře. O známých. O užitečnosti čtení.

CXXX. Němcová dru Dušanu Lamblovi 2. srpna 440

O Havlíčkově smrti; jeho matka a sestra. Úmrtní oznámení. Halánkovy zásluhy o pohřeb. Němcová dala na rakev vavřínový půlvěnc a dva květy pasiflory. Množství lidu přišlo se podívat na vystavenou mrtvolu. Slavný pohřeb. Úsudky prostých lidí o Havlíčkovi.

CXXXI. Němcová synu Karlovi 28. srpna 445

Domlouvá mu, že nepíše. Smrt Havlíčkova a pohřeb. Jos. Němec odsouzen pro účastenství na pohřbu. Plány do budoucna. Stesk na bídu a nouzi. Uvažuje o poměru mezi sebou a mužem. Zprávy z rodiny a o známých. Zklamání v lidech.

CXXXII. Němcová synu Karlovi. Bez data 451

Plán vystěhovati se do Ameriky. Ráda by se podívala do Zaháně. Starosti s odvodem. Radí mu, jak se má čtením vzdělávati. Dárky pro rodinu. Žádá za výkres otcova náhrobku. Poučuje ho, jak má poslati některé věci domů. Prosí o staré šatstvo. O známých. O slavnostech u příležitosti hospodářské výstavy. O rodině.

CXXXIII. Němcová synu Karlovi 23. září 1856 458

Jak má poslat šatstvo ze Zaháně. Starost a bída. O známých. Josef Němec odsouzen do vězení pro účast na Havlíčkově pohřbu. Povolení Jos. Němce opět do služby. Vzpomínka na Hynka. Radí mu dárek pro Eminku Hanušovou.

CXXXIV. Němcová synu Karlovi. Bez data 465

Vytýká, že neměl posílat květin v kořenáčích.

Zprávy z rodiny. Palacký snad přijede do Zaháně.

- CXXXV. Němcová Jakubu Michenetovi 15. října 1856 466
Doporučuje mu Fr. Palackého.
- CXXXVI. Němcová synu Karlovi 4. listopadu 1856 467
Přeje mu k svátku. O nastoupení Jos. Němce do Běláku v Korutanech. O pracích literárních. O známých. Opatření pro případ odvodu. Žádá na něm práci o parku zaháňském a o jeho květinářství. Napomenutí.
- CXXXVII. Němcová synu Karlovi 13. listopadu 1856 473
Děkuje za zázilku ze Zaháně: květiny, obrázky, šatstvo. O některých německých knihách. Muž pojedje do Běláku. V. Bendl jest v Budějovicích v semináři; jeho povaha. Jurenka. O Karlových známých.
- CXXXVIII. Němcová Samu Chalupkovi 13. listopadu 1856 478
„Slovenské pohádky“ vyjdou v nářečí slovenském. O sjednocení československém. Chalupkovy slíbené příspěvky. Pražští přátelé, Krolmus, Vocel; trudné veřejné poměry. Přátelé na Slovensku.
- CXXXIX. Němcová neznámému adresátu 19. listopadu 482
Prosí o zprostředkování půjčky.
- CXL. Němcová mužovi v listopadu 1856 484
Smrt příbuzné ve Vidni. Shánění kauce. O známých. Starost o nové služební poměry mužovy. Stesk na pomluvy. Úmrtí Strobachovo. Zprávy ze Zaháně. Známí se o ně starají. Vzpomíná Helceleta a Klácela.
- CXLI. Němcová sestře Adéle 21. listopadu 1856 488
Charakteristika sourozenců. O svém manželství. Vzpomínky na dětství a na Ratibořice. Touží, aby sestra byla u ní. Dotazuje se po

Adeliných záležitostech srdce a uvažuje o jejím budoucím muži. O manželství Marie. Zve Adélu upřímně na návštěvu. — Překlad.

CXLII. Němcová synu Karlovi 26. listopadu 1856 494

Josef Němec odjel do Běláku. Dostala o Karlovi nedobré zprávy a napomíná ho. O známých.

CXLIII. Němcová Václavu Č. Bendlovi. Bez data 497

Vyřizuje některé drobnosti. Vyzvána, aby napsala pro ruský časopis článek. Úmrtí Strobachovo. Žertovné referáty o denních událostech. Posílá list Jurenkovi. Zprávy z rodiny a o známých.

CXLIV. Němcová Václavu Č. Bendlovi 14. prosince 1856 502

Děkuje za přání. Slibuje poslat věci, o které žádal. Zprávy o mužovi a o svém zdraví. O lásce k Jurenkovi. O dopise Anně. O svém přátelství s Bendlem. Co pracuje. O známých a zprávy literární.

CXLV. Němcová synu Karlovi 14. prosince 1856 509

Vytýká mu, že nepíše. Otec je již v Běláku. Popisuje okolí Běláku. O známých a o dětech. Věci, které poslal, dosud nedošly.

CXLVI. Němcová synu Karlovi 22. prosince 1856 512

Nedostala sestřina dopisu. Poslané věci došly a všichni mají z nich radost. Uvažuje o novém místě pro Karla. Poučuje ho, jak šetřit zdraví. Líčí pobyt otcův v Běláku a krajinu okolní a lid. Plán odstěhovati se do Běláku za mužem. Vyhlídka na svátky špatná. O Hanušových. Jak má poslati vandrovní knížku. Ptá se ho po příbuzných. O známých. Radí mu, co má čísti.

CXLVII. Němcová synu Karlovi. Bez data 519

O dárkách, které poslal. Co má číst. Vykládá mu Dona Quijota, Fausta a podstatu Heineova tvoření. Netěší se z toho, že chce ze Zaháně odejít. Jaké měli vánoce. Zprávy z rodiny a o známých.

- CXLVIII. Němcová Václavu Č. Bendlovi 7. ledna 1857 526
Dotazuje se po zaslaném listu; proč nepíše? Němec v Běláku. Líčí, jaké měli svátky. Stýská si na své utrpení. Heineova „Höllenfahrt“. Líčí představení Břetislava II. od Schmida. V divadle s Halánkem na „Wallensteinovi“. Dotazy po známých, zprávy o dětech.
- CXLIX. Němcová Václavu Č. Bendlovi 14. ledna 1857 531
Posílá mu prádlo a různé drobnosti. Mluvila s P. V. Štulcem. O katolicko-národním almanachu. Literární novinky. O své práci „Pražská panička“. „Žena z lidu.“ Stýská si na poměry. O dětech a o mužovi. Byla v divadle na „Břetislavu samozvanci“. Úsudek Palackého. Zajímá ji život v semináři.
- CL. Němcová synu Karlovi 4. února 1857 536
Opatření vandrovní knížky. Vykládá mu výhody pobytu v Zaháni. Napomíná ho, aby nekouřil. Zprávy z rodiny. O známých.
- CLI. Němcová mužovi 16. února 1857 541
Posílá mu spis barona J. A. Helferta o Husovi. Píše o své hrozné bídě a hladu a vyslovuje naději v lepší budoucnost. Úsilí její i přátel pomoci manželu k lepšímu postavení. Proč jest proti N. Bydžovu, kam manžel podal žádost za místo. O zdárné působnosti Průmyslové jednoty. Úsilí o vyšší vzdělání Jaroušovo a Dořino. Starosti s Karlem. Schůze literátů u Fr. L. Riegera. „Český Plutarch.“ O Fr. Palackém. Helfertův Hus. Al. Bach. Menclovy lustry pro palác hr. Auersperga.
- CLII. Němcová Václavu Č. Bendlovi. Bez data 554
O své churavosti a o práci literární. O snech. Setkání s Hanušem Jurenkou. O úmrtí Anny Fričové. Básně Leop. Hansmanna. O Havlíčkově „generálním sezení musejním“. Plán vydávati českého Plutarcha. Nedostatku v rodině neubývá. O dětech.

- XIX. Němcová F. L. Čelakovskému 27. července 1848 61
Podává zprávu o nářečí Buláků, uvádí některá přísloví. Charakteristika lidu. Zpráva o propuštění vězňů pražských.
- XX. Němcová Čelakovské 28. července 1848 70
O své cestě do Plzně a do Prahy. O poměrech v Praze v té době. Zprávy rodinné.
- XXI. Němcová Jar. Pospíšilovi 9. srpna 1848 73
Vyjednává, zda by dal jejímu švakrovi knihy do komise.
- XXII. Němcová Janu Konopovi 25. září 1848 76
Dovolává se starého přátelství. Líčí kraj i lid nymburský. Politické uvědomění. O zrušení roboty.
- XXIII. Němcová Čelakovské 28. října 1848 80
Zprávy o politických poměrech. Ráda by do Vratislavě, ale musí se vrátit pro nepokoje, které hrozí.
- XXIV. Němcová Boženě Staňkové 30. ledna 1849 82
Děkuje za obstarání vzorů národního kroje. Posudek kroje. Zprávy a dotazy rodinné.
- XXV. Němcová Čelakovské 16. února 1849 84
O své chorobě a o náladě z ní plynoucí. Dotaz, zda Čelakovský se dostane do Prahy. O členkách spolku Slovanek. Omlouvá se, proč ze Zaháně nezajela do Vratislavě.
- XXVI. Němcová Karlu Havlíčkovi 10. srpna 1849 88
Věci redakční. Pozorování scén před Havlíčkovou podobiznou. Peníze na prům. školu, sebrané v Domažlicích.
- XXVII. Němcová Janu K. Rojkovi 14. srpna 1849 90
Přátelská vzpomínka. Touha pobýt v krajině, kde prožila mládí. Doporučuje svého příbuzného přízni Rojkově.
- XXVIII. Němcová Čelakovské 10. září 1849 92
Oznamuje, že přijede do Prahy dát Hynka do školy. Radí se o bytu. O churavosti své a Jaroušově. Vítá Čelakovského do Prahy.

- CLIII. Němcová synu Karlovi 6. března 569
O vandrovní knížce. Strastné poměry ještě trvají. Byla churavá. Slíbený větší honorář. O Jaroušovi a Doře. Jak se vede otci v Běláku a o krajině u Běláku. O známých. „Žena z lidu.“ O Bendlově pobytu v semináři. O rodině prof. Hanuše. Dotaz po rodině.
- CLIV. Němcová mužovi 10. března 1857 575
Přání Němcové a děti k jmeninám mužovým. O zemětřesení v Běláku. Strach z komety. Zahradník J. Kodým. Starosti s Karlem. Společenské poměry v N. Bydžově. Nemoc její a děti z vlhkého bytu. O šlechtěné povaze Jos. Mencla. Fr. Řezáč. O sensační vraždě a sebevraždě v Praze. O Jaroušovi. O zdárném působení průmyslové školy.
- CLV. Němcová Matěji Majarovi 1. dubna 1857 583
Hlásí se k němu přátelsky. Žádá za výklad pověry lidu o upíru. Nabízí své služby, kdyby potřeboval čeho v záležitostech literárních v Čechách.
- CLVI. Němcová mužovi 17. dubna 1857 585
Radí mu, aby zůstal ve službě, dokud nemá nějaké jiné místo zaručeno. Horlí na tísnivé politické poměry. Úsilí založit český politický časopis. „Pražský posel.“ Proti B. M. Kuldovi. V. Krolmus, Jan Sl. Tomíček O zdárném působení průmyslové školy. Jarouš a jeho vysvědčení. Dořiny francouzské hodiny. O své nebezpečné nemoci z vlhkého bytu. Počátky jara. Kometa. Slovenské pohádky. M. Hattala. Srbské pohádky. Bolestná vzpomínka na syna Hynka. Ujišťuje tklivě muže svou upřímností a láskou. Vojta Náprstek.
- CLVII. Němcová Václavu Č. Bendlovi 18. dubna 1857 597
Stesk na špatné časy. O dětech a o známých. Setkání s Krolmusem a charakteristika jeho.
- CLVIII. Němcová synu Karlovi. Bez data 600
Vytýká mu přísně, že nepíše. Špatně se jim

vede. Schvaluje mu, že zůstal v Zaháni. Zprávy z domova a o známých. Vzkazy rodině. 526

CLIX. Němcová Karolině Staňkové 25. dubna 1857 604

Prosí o půjčku 1 zl.

CLX. Němcová sestře Adelaidě Panklové 5. května 1857 604

Domlouvá jí, že neodpovídá na dotaz, vezmou-li Doru do Zaháně. Uvádí důvody, proč by si přála, aby Doru na čas k sobě vzali. Stýská si na bídné své poměry. Čím je jí přátelské účastenství. Nemoci v rodině. — Německy.

CLXI. Němcová sestře Adelaidě Panklové 3. června 1857 608

Psaní nedošlo. Stýská si na churavost a na těžké starosti. Ulehčilo by se jí, kdyby Dora mohla také do Zaháně, jela by pak s Jaroslavem také ven. O těžkém postavení Čechů. Radí Adele brzy se vdát. Povaha Karlova; jeho láska. Práce literární. Prosí o staré věci. — Německy.

CLXII. Němcová mužovi 13. června 1857 617

Čekala psaní, patrně se ztratilo. Jaroušova choroba. Dora byla u birmování a pojedje snad do Zaháně. Třídenní výlet s Menclm. Vlastní churavost a vyplývající z ní nálada. Styky s Hattalou. Tisk slovenských pohádek. Radí mu stran žádosti o pensi. Názory na muže a na manželství. Kněží nesmyslně straší lid kometou. Překlad Tartuffa. Scéna s Ferdou Náprstkem. O známých. Aby Majar poslal sebrané slovinské písně a pověry. Radí muži, aby sbíral a lisoval alpské květiny. O příhodě mezi známými.

CLXIII. Němcová mužovi 20. června 1857 633

Důtklivě varuje muže, aby neodjížděl z Běláku, dokud vše úplně a řádně nebude mít vyřízeno. Ferd. Náprstka úsilí o české hry divadelní. Návrat Němcův byl by nebezpečný

pro celou rodinu. Eman Arnold. Napomíná muže k rozvaze, v Praze by neměl nic příjemného. Sama chystá se do Lobkovic k paní M. Palacké. Nařiká na sestárlost a chorobu. Dr. Jos. Hamernik. Choroba Jaroušova.

CLXIV. Němcová Václavu Č. Bendlovi. Bez data 639

Proč dlouho nepsala a proč neposlala, oč ji žádal. Odpovídá na dotaz, má-li psát k svátku Anně. Mužovy vyhlídky ve službě v Běláku. Zprávy o dětech. O své literární práci.

CLXV. Němcová mužovi. 9. července 1857 644

Nařiká, jak trpké jsou milodary přátel. O těžké nemoci dra J. Čejky. Péče o dceru Doru. Radí muži, aby neodjížděl, dokud vše nemá písemně v rukou. Šlechetný Mencl. Dr. Čejka. Slovinské zprávy o „rojenicách“. Podobné báje české a slovenské. D. Trstenjak. Ida z Düringsfeldu. Starosti o nový byt.

CLXVI. Němcová mužovi 24. července 1857 649

Radí muži, aby neodjížděl, dokud nebude míti dovolení, že se však na něho těší. Těžce snáší své útrapy. Přátelé, kteří ji zůstali věrni. Starosti o činži a živobytí. A. Skřivan a jeho cesta do Italie. Sbírání starožitností v okolí Běláku. Poučení a pokyny pro sběratele slovinských zkazek lidovědných: pověry a zvyky, brouci, ptáci, plazi, domácí zvířata, byliny, písně a hry, ukolébavky. Bčela (Včela) slovinská. Vinařický proti Marešovi. Sbírký pro „České paedagogium“. Vojtěch Lanna.

CLXVII. Němcová Václavu Č. Bendlovi. Bez data 654

Podává zprávu o představení Hamleta u Fričů. O známých. Zprávy literární. „Babička“ má býti přeložena do němčiny. O své situaci. Žertovná narážka na Bendlovo vstoupení do semináře.

CLXVIII. Němcová mužovi. Bez data 660

Starostmi stížena těší se na návrat mužův. Nemá kam poslati chorého Jarouše. Líčí své

bidné poměry a velmi chatrné zdraví. Těžké starosti o činži a nový byt. Překlad „Babičky“ do němčiny. Trudné vzpomínky na otce a syna Hynka. Radost z dětí.

CLXIX. Němcová synu Karlovi 31. července 1857 665

Vytýká mu, že nepíše. Otec žádá do pense. Stýská si, že nemůže se dál tak nuzovat. Jak se daří Jaroušovi. O své nemoci a o Doře. Dr. Čejka je nemocen. O své práci literární.

CLXX. Němcová Leopoldu Hansmannovi 9. srpna 1857 669

Proč nepíše. Dotaz, vezme-li redakce „Koledy“ její práci. Líčí svůj smutný stav a starosti s bytem. Stýská si na nešetřnost mnohých, kteří ji poskytovali příspěvky. Zprávy literární.

CLXXI. Němcová Karolině Staňkové. Bez data 672
Omlouvá se, že nemůže přijít.

CLXXII. Němcová mužovi 20. srpna 1857 672

Podává zprávu o těžce nemocném obchodníku z Ďarmot Garbovi. Zásilka hroznů pro dra J. Čejku došla. Dr. Jan Helcelet. Starosti o byt a živobytí. Přátelské listy ze Slovenska. Rodinné zprávy z N. Bydžova.

CLXXIII. Němcová Karolině Staňkové. Bez data 675
Prosí a půjčku 40 krejcarů.

CLXXIV. Němcová Karolině Staňkové. Bez data 676
Prosí, aby směla přijít k obědu. — Německy.

CLXXV. Němcová Matěji Majarovi 21. října 1857 677
Děkuje za zaslání povídky. Sděluje, jak jich užila. O slovenských pohádkách. O Hattalově „Slovu o plku Igorově“. O potřebě škol. Slavnosti „kresu“.

CLXXVI. Němcová mužovi 5. prosince 1857 681
Posílá výslužku od svého svátku, který mu podrobně vyličuje. Dary k svátku od přátel a od dětí. Syn Karel. O příbuzných v Zahání. Dar Jaroušův matce; jeho malířské nadání.

Slovenské pohádky. Jos. Mencl. Slidění policie. Tragedie J. V. Friče „Svatopluk a Rostislav“.

CLXXVII. Němcová Aloisu V. Šemberovi 11. prosince 1857 689

Posílá mu „Slovenské pověsti“. O jejich úpravě. Korektura tisku. O vzájemnosti československé. O nářečí domažlickém. Podává zprávu o postavení mužově. Jak se jim vede a zprávy o dětech. Děkuje znovu za jakousi výpomoc.

CLXXVIII. Němcová Martinu Hattalovi. Bez data 694

Posílá některé písně slovenské a doprovází je výkladem.

CLXXIX. Němcová Sam. Chalupkovi 14. prosince 1857 700

Posílá své Slovenské pohádky. O jejich tisku a úpravě. Upomíná Chalupku, aby psal básně a články do Musejníka. Literární novinky. O starožitnických schopnostech Krolmusových. Žádá za vysvětlení některých starých zvyků.

CLXXX. Němcová Václavu Č. Bendlovi 7. ledna 1858 704

O své churavosti a o poměrech v rodině. Smrt Franty Šumavského. Zprávy literární. Nabádá ho, aby vydal překlad „Puškina“. Ohéral překládá „Babičku“ do němčiny pro „Erinnerungen“. Román „Žena z lidu“. Němec ve Zdicích. O známých.

CLXXXI. Němcová synu Karlovi 23. ledna 1858 709

Domlouvá mu, že nepíše. Jak má poslat některé věci. Zpráva o úmrtí Franty Šumavského. Churavosti v rodině. Jak zažili svátky. O překladu „Babičky“ v „Erinnerungen“. Úspěch slovenských pohádek. O známých.

CLXXXII. Němcová mužovi 23. ledna 1858 714

Rekurs proti nízké pensi ministerstvu financí. Nařiká na churavost a přece je nucena pracovati dlouho do noci, aby vydělala na živo-

bytí. Nemoc dětí i její. Napomíná muže k naprosté správnosti v úřadě. Němec dostal místo ve Zdicích zásluhou prof. Jana Krejčího. Lampa od pí. Aignerové.

- CLXXXIII. Němcová Václavu Č. Bendlovi. Bez data 718
Omlouvá se, že nepíše. Pohádky slovenské. Překlad Puškina. Štulcův posudek „Pohorské vesnice“. Zprávy literární. Jak se jim vede. O známých.
- CLXXXIV. Němcová Menclovi 10. února 1858 724
Prosí, aby jí půjčil 1 zl.
- CLXXXV. Němcová mužovi 13. února 725
Zpráva ze Zaháně, že Karel odejde z knížecí služby. Starosti s ním. O zdraví svém a dětí. Pracuje stále, v noci do dvou hodin a déle, a přece trpí nedostatkem. O Em. Arnoldovi. Němcovo nejisté postavení ve Zdicích. Obavy Němcové z té příčiny.
- CLXXXVI. Němcová mužovi 19. února 1858 728
Snaha dostat místo pro Němce v Osově. Jarouše Němcová pošle na návštěvu do Zdic. Pracuje stále do noci, do dvou až tří hodin. Čaj ji udržuje při síle.
- CLXXXVII. Němcová mužovi. Bez data 729
Jarouš jede k otci do Zdic na několik dní.
- CLXXXVIII. Němcová synu Karlovi 25. února 1858 730
Vytýká mu, že neposlal, co poslat slibil. Má starost, že musí odejít ze Zaháně. Vytýká mu lehkovážnost. Špatně se jim vede.
- CLXXXIX. Němcová Aloisu V. Šemberovi 26. února 1858 733
Prosí, aby odeslal dopis Vukovi Karadžiči. O vydávání slovenských pohádek. Stesk na špatné poměry. Plán jíti do Ameriky.
- CXC. Němcová mužovi. Bez data 736
Vytýká mužovi, proč nepíše, jak se Jarouš

dostal do Zdic. Birch Pfeifferové divadelní hra „Die Grille“ — „Diblík z hor“.

CXCI. Němcová sestře 29. února 1858 737

Sděluje, že není možno, aby bratr Otto vstoupil do továrny, kde by se vyučil strojníkem. Radí, aby se obrátil k řemeslu. Vyhledání služby sestře. O známé rodině. O neutěšeném postavení vlastním. Drahota bytů. Starosti o Karla. Stesk na přátele. — Německy.

CXCII. Němcová mužovi. Bez data 743

Je ráda, že se Jaroušovi ve Zdicích líbí. Pracuje stále až do dvou hodin v noci. Oznamuje, že starý dluh do úřadu v Ďarmotech je již splacen. Naříká, že ani sama ani Dora nemají co obléci. Návrat V. Náprstka do Prahy. Fr. Řezáče „Škola a život“. Radí muži, aby si hledal brzo služby, dostane-li ve Zdicích výpověď. Připojuje list Jaroušovi, psaný s nádechem humoristickým.

CXCIII. Němcová mužovi. Bez data 747

K. J. Erbena spis „Die Primatoren“. Chválí si čaj. Musí pracovati dlouho do noci.

CXCIV. Němcová mužovi 5. března 1858 749

Nic nenamítá, aby Jarouš pro své zdraví zůstal ještě několik dní ve Zdicích. Dlouhá historie o starém klobouku. Riegrův Naučný Slovník. Úsudek V. Štulce o „Pohorské vesnici“.

CXCV. Němcová mužovi 14. března 1858 752

O návratu Jaroušově. Malířské práce Jaroušovy. Hněvá se, že muž půjčuje drahé knihy kdekomu, i lidem, kteří si je mohou koupiti a kteří mají tak učiniti z vlastenectví. Večer v zimě u nich doma. Jest prací vysílena a přála by si odpočinku. Od Vuka Karadžiče má svolení k překládání jeho srbských pohádek. Školní rada Jan Tomášek. Naděje v zisk ze srbských pohádek. Myšlenka Nebeského a Čejkova, aby J. L. Kober vydal sebrané spisy B. Němcové; její naděje z toho podniku pro

- budoucnost dětí. Předpovídá důležitý význam svých pohádek a povídek i svůj význam pro lidovědu. Jak. Grimm. Doufá, že muž zůstane ve Zdicích.*
- CLXCVI. Němcová mužovi 18. března 1858 758
Přání k jmeninám. Churavý Jarouš. Starosti s Karlem o nějaké místo pro něho a o peníze na cestu.
- CLXCVII. Němcová mužovi 27. března 1858 760
Němec dostal výpověď ze služby ve Zdicích. Na škodu jest mu stálá policejní dohlídka.
- CLXCVIII. Němcová synu Karlovi 30. března 1858 761
Domlouvá mu, proč otevřeně nepíše. Starost o nové místo. Otec dostal ve Zdicích výpověď. Stesk na špatné výdělků. O návštěvě Karlově v Praze. O Doře a Jaroslavovi. O známých a o rodině.
- CLXCIX. Němcová synu Karlovi 18. dubna 1858 766
Jarouš stůně na zapálení plic. Sděluje, k čemu radí p. Fiala. Radí mu, jak se má vypravit ze Zaháně. Špatně se jim vede. Slibuje poslat, co bude moci. Stará se o jeho zdraví. Rozebírá jeho povahu a dává mu naučení, jak pohlízet na lásku k ženě. Stesk, že muž se nestará, jak odpomoci bídě. Zprávy z rodiny a o známých.
- CC. Němcová synu Karlovi 27. dubna 1858 772
Posílá mu peníze na cestu. Má starost o jeho zdraví. O Jaroušově nemoci. Stesk na neochotu sestřinu a matčinu. O známých. Napomenutí.
- CCI. Němcová Šimáčkovi 8. května 1858 776
Prosí o doplatek honoráře za povídku „Chyže pod horami“. Starost o činži, stesk na zlé časy. Vzpomínka na nešetrnost mnohých, kteří jí kdysi přispěli.
- CCII. Němcová Vávlavu Č. Bendlovi 25. května 1858 778
O vydání Puškina. O literatuře. Almanah

„Máj“. O dětech. Muž je bez místa. Starosti.
Plán jíti na venek. O známých.

CCIII. Němcová Josefu Barákovi 19. června 1858 782

Žádá doplatek honoráře za „Chyži pod horami“.

CCIV. Němcová Gustavu K. Zechenterovi 24. června 1858 783

Přeje mu k rodinnému štěstí. Jaroslavova nemoc. Muž bez práce. Vlastní práce literární. Plán jeti na Slovensko se zhatil. Konversační Slovník. Purkyně rektorem. Dokončení pověstí a dotaz po nějakých dalších. Nabádá ho, aby se sbíraly archaeologické památky. Krejčí s Heroldem hodlali na Slovensko. Dotazy po rodině a po známých.

CCV. Němcová Sam. Chalupkovi 30. června 1858 787

O příspěvcích, které jí Chalupka poslal. Staroslovanské památky na Slovensku. Doporučuje „Památky archaeologické“. Žádá, aby zpracoval slovenský slovník. Hanušovy práce o otázce hlaholské a cyrilské. Muž hledá službu, bída. Nemá peněz, aby jela na Slovensko.

CCVI. Němcová Janu I. Hanušovi 13. července 1858 795

Posílá mu svazek slovenských pověstí. Určení českých pohádek. Žádá o kritiku svých pověstí v „Kritische Blätter“.

CCVII. Němcová Josefu V. Fričovi 22. července 1858 796

Žádá znova doplatek honoráře za „Chyži pod horami“.

CCVIII. Němcová synu Karlovi 31. července 1858 797

Domlouvá mu, proč nepíše. Proč poslala méně peněz, než očekával. Vytýká mu nevděčnost k rodičům. Otcova pense vyřízena. O své churavosti. Otec žádá o nějakou službu. Dostal revisi účtů pro hr. Kolovrata. O Jaroslavovi a o Doře. O rodině Hanušově a o známých. Stará se o příspěvek na něho. Slíbené příspěvky. Svatba Žofie Rottové. Drobné zprávy

z domova. Nedostatek mezi lidem. Nová měna. Pohádky slovenské a srbské. Jiné práce literární. Ven jeti nemůže. O poměru k Aidě.

CCIX. Němcová Aloisu V. Šemberovi 27. srpna 1858 803

Děkuje za dar. Těší se, že dostane dějiny české literatury. Názor na kritiku. O literárním boji proti dru Hanušovi. O hmotných poměrech doma. O své churavosti a o dětech. Na návštěvu k Palackým do Lobkovic. Poslední svazek slovenských pověstí.

CCX. Němcová Gustavu K. Zechenterovi 26. září 1858 806

Proč dlouho nepíše? Posílá poslední svazky pověstí. Dotaz, zda malíř Čermák přijel na Slovensko. Radí, co vše mu má ukázat. Dotazy po známých a vzkazy. Lituje, že nemohla zajeti na Slovensko. Stesk na poměry. Žádá o vysvětlení svých dotazů pro článek. Posílá list Čermákovi.

CCXI. Němcová Václavu Č. Bendlovi 1. listopadu 808

Jednání o vydání překladu Puškina. Překlad Tartuffa. Zprávy literární. O dětech a o známých.

CCXII. Němcová synu Karlovi 2. listopadu 1858 810

Vytýká, že nepíše. Přání k svátku. Překlad Tartuffa. Pošle mu část honoráře. Špatné časy. Otec opět doma. Hledá práci. O Doře a o Jaroslavovi. Návštěvou u Palackých. Stesk na neutěšené poměry osobní. O jeho poměru k Aidě. Neláska k rodičům. O prodloužení pasu a o povinnosti vojenské. Plány do budoucnosti. O známých. Knihy ze Zaháně byly poslány. Žádost, aby psal.

CCXIII. Němcová synu Karlovi. Bez data 816

Oznamuje mu, že mu pošle prádlo a šatstvo. Sama s dětmi je na zimu špatně zaopatřena. Jarouš se učí modelérem. Špatně se jim vede. Má starost o Karlovo zdraví; radí mu, jak si je uchovat. Zprávy o známých. Dopis od bratra ji těšil. Lituje své staré matky.

- XXIX. Němcová Václ. Staňkovi 18. listopadu 1849 94
Žádá za přímluvu u kamerálního rady Šerla, aby muž byl přeložen do Prahy. Podává důvody pro svou žádost. O pověstech, že Rusové táhnou do Čech. Zprávy a dotazy po známých.
- XXX. Němcová Janu Konopovi 26. ledna 1850 97
Líčí lid kraje nymburského. Vzpomíná dob, kdy dlela na Domažlicku. Dotazy po úřednících. O Nár. Novinách a o četbě lidu. Ptá se na kněze a na jesuity. Žádá ho, aby jí poslal pověsti a báchorky. Zprávy o rodině. O Klácelově spisu o socialismu a komunismu. O svolání sněmu. O přeložení do Prahy.
- XXXI. Němcová dru J. Dlabáčovi 27. května 1850 101
Omlouvá se, proč dosud nepsala. O nemoci otcově a o své cestě do Zaháně. O úřadě Němcově. Vyučování dětí. Společenský život a působení kněží. O Klácelovi. Poměry národnostní.
- XXXII. Němcová Karolině Staňkové. Bez data 106
O churavosti Bohuslavy Čelakovské. O přeložení Jos. Němce do Jagru v Uhrách. Dojem ze setkání s Hanušovými. O pohybu vojska v sev. vých. Čechách.
- XXXIII. Němcová dru Janu Dlabáčovi 6. srpna 1850 111
Nepříjemnosti pobytu v Liberci. Společenský život. O Klácelovi. Havlíčkův Slovan. Liguariáni. O své nemoci. O smrti otcově.
- XXXIV. Němcová dru Janu Dlabáčovi 2. listopadu 1850 114
Rodinné věci a o známých. O dětech. Seznámení s prof. Purkyněm, s Hanušem a s Kolářem. O Klácelovi.
- XXXV. Němcová Aloisu V. Šemberovi 17. listopadu 1850 117
Žádá o přímluvu za svého muže v příčině přeložení do Uher a o informace o poměrech na Slovensku.

CCXIV. Němcová synu Karlovi 29. listopadu 1858 820

Posílá balík s šatstvem a prádlem. Od koho vyprosila jednotlivé kusy. Proč mu neposílá svého obrázku. Nevede se jim dobře a kromě toho ani klidu doma nemá. Kdyby nebylo děti, odešla by od muže. Příkládá lístek pro pana Fintelmanna. Jarouš je pilný a zdravější. Dora se učí francouzštině, což jí dr. Čejka platí. Pomáhá u Hanušů, začez tu a tam něco do-
stane. Němcová navštěvuje nyní málokoho; zestárla a těžce se jí pracuje. Má i s Dorou bídu v obleku. Literární práce. Román „Žena z lidu“ dosud nenapsán. Překlad „Tartuffa“. Srbské pohádky. Schvaluje mu čtení klasiků. Doporučuje, co číst z přírodních věd. Z be-
letrie chválí anglickou literaturu. Žádá po něm článek o pěstění broskví pro „Živu“. O botanické zahradě. O známých. Otcí se nemá zmiňovat o obsahu listu. Má mu psát. Žádá popisy zvláštností postupimské zahrady. Pozdravy. Seznam věcí v balíčku. O návštěvě císařově v Praze. Změna měny a její následky. O starém psovi a o květinách.

CCXV. Němcová Gustavu K. Zechenterovi 28. pro-
since 1858 829

Těšil ji zaslaný dopis. Vyřizuje dotaz o za-
opatření některých minerálií. Nabádá ho, aby
psal do Živy. O svém článku „Kraje a lesy na
Zvoleňsku“. O Jar. Čermákovi a o Jos. Má-
nesovi. O událostech světových. Moskevské
časopisy „Beseda“ a „Parus“. Dotazy po ro-
dině a po známých. O studiu Jaroslavově.
Prosí o zodpovězení otázek, které příkládá.

CCXVI. Němcová Matěji Majarovi. Datum utrženo 836

Upomíná ho o článek o „kresu“ pro Musej-
ník. Článek o slavnosti „Žegnání“. Zpráva,
jak pokračuje práce o pohádkách slovenských
a srbských, a o jiných pracích literárních.
Zprávy ze světa literárního.

CCXVII. Němcová synu Karlovi 2. ledna 1859 838

Těší se, že zásilka došla v pořádku. Nuzné

vánoce doma. Přeje si, aby se dále v cizině vzdělával. Jak se všichni změnili, sama zestárla. Vybízí ho k odborné literární práci; sama mu chce články opravit. Jeho žádost o prodloužení pasu. „Každá vláda lepší než ta naše rakouská.“ Nutná opatrnost, listy má páliť. Němcová bude psát do rukého časopisu v Moskvě národopisné články. Kde může Karel své články otiskovati. Lituje, že se v Zaháni nenaučil francouzsky. O známých.

CCXVIII. Němcová synu Karlovi 21. dubna 1859 845

Dopis jeho se ztratil. Všeobecná nouze. O zasláné zásilce. Špatně se jim vede. Otec dostal práci. Odvod k vojsku. Plán, aby Karel šel do Švýcar. Jak má léčit svou chorobu. Drobné zprávy a o známých. Neutěšené poměry sociální. J. V. Frič propuštěn z pevnosti, ale vypověděn z Rakouska. Výstava květin. O Doře a o Jaroušovi.

CCXIX. Němcová Sam. Chalupkovi 29. dubna 1859 851

Chalupkova známá chce v Praze dělati kurs babictví; informace. Zasláné básně Chalupkovy. Má psát články do Riegrova Naučného Slovníku. Neklidné časy, veliká bída. Její slovenské práce se v Čechách líbí.

CCXX. Němcová synu Karlovi 9. června 1859 856

Změněné poměry za nastalé války. Líčí postup bitev v Itálii. Poměry politické. O budoucnosti Karlově. Otec v Meierhofenu. O Jaroslavu a o Doře. Ven jeti nemůže. O známých. Verbování dobrovolníků. Drobné zprávy. Žádost, aby list spálil, a rada k opatrnosti.

CCXXI. Němcová dceři Doře 27. července 1859 864

Lituje, že se jí pobyt venku nevydařil. Pozvání do Bydžova. Záležitosti finanční. Jaroslav šel na cesty. Domácí starosti. Honorář ze Živy. Vzkazy přátelům na Domažlicku. O podobizně, která má být vydána.

CCXXII. Němcová dceři Doře 6. srpna 1859 868

Přála by si, aby se Dora vrátila domů. Co

dělá po celý den. Lektura. Prala prádlo. Jarouš se vrátil a opět odešel do Nymburka. Ráda by se také podívala na Domažlicko. Pochybuje, že Dora bude moci také na Domažlicko. O známých. Malíř Klíč maluje Němcovou. Paní Palacká churaví. Přeje dětem zábavy. Dostala od V. Náprstka lístek do divadla.

CCXXIII. Němcová synu Jaroslavovi. Bez data 873

Proč mu nepsala dříve. Posílá mu 1 zl. Ptá se ho na další plán cesty. Dora do Bydžova. Ráda by k Domažlicům. Dora byla na Riesenburku. Od Náprstka dostala lístek do divadla; až se Jaroslav vrátí, dovede ho k nim. Napomíná ho k opatrnosti při projížďkách po Labi. O známých.

CCXXIV. Němcová synu Karlovi 8. září 1859 876

Nemůže se dočkat dopisu. Nouze o peníze a drahota. Konec války. Otec jel do Meierhofenu. Policejní dohlídka. Censura dopisů. Honorář za překlad Tartuffa. Churaví. Starosti s odvodem. Plány s Karlem do budoucna. Josef a Václav Fričové v Londýně. Plán jeti ven. Jarouš cestuje. Dora byla v Domažlicích. Od Kodyma nedošla odpověď. Dotazy o květinách a zpráva o litografované podobizně. O známých. Ptá se na Karlovo zdraví a pobízí ho, aby psal články o zahradnictví. O rodině Hanušových a Palackých.

CCXXV. Němcová synu Karlovi 16. září 1859 883

Těší se na jeho příjezd a navrhuje mu, jak si má jej zařídit. Jede do Skalice. Otec mu posílá 5 zl., sama mu také pošle, sežene-li. Žádala sestru o starý kabát nebo sukni a o fotografie. Necht přinese nějaká semena. Jak se má chovat v Zaháni. Ještě mu tam napíše o svém návratu.

CCXXVI. Němcová Vojtěchu Náprstkovi 3. října 887

Cesta do České Skalice. Proč nepíše? Vzpomínka na pobyt ve Skalici. Krásná pohoda za pobytu v Mlikosrbech. Sociální poměry

zemědělského lidu. Dopis jest jen koncept, nebyl ukončen ani odeslán.

CCXXVII. Němcová synu Karlovi 5. října 1859 889

Zapomněla mu dát při loučení balíčky, poslala je za ním. Stýská se jím. Starost otcova. Napomíná ho. Žádost za náhradu cestovného.

CCXXVIII. Němcová Janu K. Rojkovi 13. října 1859 891

Prosí, aby přiložený list byl dodán Jaroslavu, jehož poslala k adresátovi. Lituje, že nemohla také přijíti na návštěvu do N. Města. Doufá, že příštím rokem jí bude možno.

CCXXIX. Němcová Josefu Kolískovi 15. října 1859 892

Posílá opis jakési Havlíčkovy práce a slibuje poslat i jiné. Posílá nějakou knížku. Snad se ještě před odjezdem podívá do školy.

CCXXX. Němcová synu Karlovi 21. listopadu 1859 894

Uvažuje o jeho novém místě. Drahoty. Pošle mu některé věci. Politické poměry. Schillerova slavnost. Poměry národnostní. Wenzigův článek v Musejníku. Requiem za Jungmanna. Pomník Jungmannovi. Skandály při Schillerově slavnosti v Berlíně. Splacení dluhu p. Fintelmannovi. Představení Tartuffa. Honorář spotřebovala. Nemají potřebného oděvu. Jarouš prospívá v malířství. O rodině Hanušově. S lekturou ho odkazuje na Hansmanna. Vydávání spisů u Augusty v Litomyšli. Vydávání Českých Novin. Plány literární. Aby psal též otcí.

CCXXXI. Němcová Josefu Kolískovi 14. ledna 1860 902

Posílá knihy jednak za odměnu pilným začátkům a zákům, jednak do školní knihovny. O vydání sebraných spisů u Augusty. O vydávání politických Novin. Konfiskace časopisu. Účinek oslavy Schillerovy. Oslava úmrtího dne Jungmannova. Sociální poměry.

Radí, aby odebíral „Obecné listy“. „Obrazy života.“ „Posel z Prahy.“ J. E. Sojka. Pozdřavy známým.

CCXXXII. Němcová Janu Palackému 16. ledna 1860 907

Dotazuje se na cenu bytu a stravy, jakož i na podmínky přijetí do malířské akademie v Mnichově pro svého syna Jaroslava.

CCXXXIII. Němcová synu Karlovi 5. února 1860 909

Vzpomíná svého dne narození. Rekrutirka. Vytýká mu nevhodnost dárku. Napomíná ho. Chválí Jaroslava. Špatně se jim vede. Jak strávili vánoce. Úmysl rozejít se s mužem. O smlouvě s Augustou. Jaroslavův úmysl jíti do Mnichova. Dora půjde do Zaháně. Plán dalšího života. O Slovanské besedě. Napomíná ho vlastní zkušeností.

CCXXXIV. Němcová synu Karlovi 2. dubna 1860 919

Posílá zásilku. Odchod od muže. Jaroslav půjde do Mnichova. Jos. Němec do Bydžova. Plán dalšího života a práce. Bratřeni studentů různých národností v Praze. List sestřy Marie. O známých.

CCXXXV. Němcová synu Karlovi 18. zář1 1860 923

Vyprosila mu šatstvo a stará se, jak by sehnala ještě jiné. Jos. Němec přijel. Nehody a nesnáze. Návštěva bulharské rodiny Simeonovy. O Bulharech. Plán odebrati se do Bulharska. O odvodu Karlově. Napomíná ho, aby si šetřil zdraví. Vzpomíná, že zná ženu nynějšího pána Karlova. Různá drobná sdělení, napomenutí, stesky.

CCXXXVI. Němcová synu Jaroslavovi. Datum chybí 932

Chystá mu šatstvo a prádlo. Katolický sjezd v Praze. Děkan J. K. Rojek. Dr. Dušan Lambl a malíř Jaroslav Čermák. Hrabě Kolovrat Krakovský. J. E. Purkyně. Vybízí ho k práci a šetrnosti.

- CCXXXVII. Němcová synu Karlovi 4. listopadu 1860 936
Přeje mu k svátku. Starosti s odvodem. O situaci. Aby psal otci. Neshody s mužem. Hledání nového bytu. Starost o Jaroslava. O známých.
- CCXXXVIII. Němcová Vojt. Náprstkovi 26. listopadu 1860 945
Neblahý večer před odjezdem z Prahy. Uvítání v Chlumci. Večeře u Daňků. Vypravovala dětem i dospělým pohádky. Daňkovo hospodářství.
- CCXXXIX. Němcová Janu K. Rojkovi 9. prosince 1860 950
Vyličuje osudy Jaroslavovy v Mnichově a prosí za pomoc pro něho.
- CCXL. Němcová dceři Doře. Bez data 955
Líčí, jak se má. Žádá, aby jí opatřila některé věci. O zábavách, které se chystají.
- CCXLI. Němcová dceři Doře. Bez data 957
Posílá peníze. Cesta z Chlumce do Mlíkosrb. Žádá obstarání různých věcí. Dotazy.
- CCXLII. Němcová dceři Doře 8. srpna 1861 959
Dodatek k předešlému dopisu.
- CCXLIII. Němcová synovci Josefu Němcovi 8. srpna 1861 961
Oznamuje mu svůj pobyt v Mlíkosrbech a svou návštěvu i účastenství na merendě.
- CCXLIV. Němcová Seidlovi. Bez data 962
Žádá ho, aby jí opatřil a zaslal různé věci. Dotazy po známých a po rodině. O svém zdraví a způsobu života. O plánu jeti na Slovensko.
- CCXLV. Němcová dceři Doře. Bez data 968
Vytýká, že neobstarala uložených věcí. Jak bude postupovat tisk sebraných spisů. Příjezd do Litomyšle. Jak bydlí, V rodině Ant.

*Augusty. O smlouvě. Pout. Lidový kroj. Kor-
rektura v tiskárně.*

CCXLVI. Němcová synu Jaroslavovi 2. října 1861 971

*O podobizně k prvnímu svazku sebraných
spisů. Žádá kritiku „Babičky“ z „Obzoru“.
Setkání s Jaroslavem Šafaříkem. Plány s Do-
rou. Hodlá přijet do Prahy. O rodině Augus-
tově. Drobná nařízení a dotazy.*

CCXLVII. Němcová synu Jaroslavovi. Bez data 978

*O sporu mezi Augustou a Jos. Kučerou.
Obrana proti pomluvám.*

Doslov vydavatelův 981

Obsah 1007

prof. dr. Karel Híkl

Svazek VIII.

KORESPONDENCE

Grafická úprava

Peter Dillinger

- XXXVI. Němcová Karlu J. Erbenovi 21. listopadu 1850 121
Podává zprávu o své návštěvě Žitavy a o svém setkání s K. G. Morávkem, potomkem českých exulantů.
- XXXVII. Němcová Veronice Vrbíkové 25. listopadu 1850 123
Hlásily se k sobě jako sestry v Klácelově Bratrstvu. Němcová ji vítá, vyvrací její chválu svých předností. O Moravankách a o jejich národním uvědomění. Poměr Moravanů a Čechů. Žádá o radu stran daru Klácelovi a dotazuje se na látku na plášť.
- XXXVIII. Němcová Anně Hlavsové 18. ledna 1851 126
Žádá o půjčku.
- XXXIX. Němcová Veronice Vrbíkové 22. ledna 1851 127
Stýská si na poměry mezi přáteli. O vychování děvčat. O babičce a o vzpomínkách na vlastní mládí. O ústavu paní Amerlingové.
- XL. Němcová dru Janu Helceletovi. Bez data 131
Vyslovuje mu soustrast nad úmrtím dcerušky Lidušky. Zprávy o rodině dra Ign. Hanuše. Zmínka o jakémsi plánu společného bydlení a stravování — snad Bratrstva Klácelova.
- XLI. Němcová Aloisu V. Šemberovi 13. května 1851 133
Přijímá jeho pozvání a ohlašuje, kdy do Vídně přijede.
- XLII. Němcová Janu Ev. Purkyňovi 6. června 1851 134
Žádá za půjčku 100 zl., které muž její má dostati na stěhování do Uher od státu a které si musí zatím vypůjčiti.
- XLIII. Němcová Aloisu V. Šemberovi 26. června 1851 135
Omlouvá se, že dlouho nepsala. Starosti s nemocnými dětmi. Němec čeká v Uhrách upra-

vení své služby. Přáli by si na Slovensko. Proší o přimluvu. Pozdravy známých a zprávy o pražských přátelích. Líčí, jak těžká jí byla cesta z Vídne do Prahy. Jaroušova nemoc. Posílá Máchův rukopis.

- XLIV. Němcová dru Janu Helceletovi 29. července 1851 139
*Posílá pro „Koledu“ příspěvek. O mrzutos-
tech s Hanušem. O úmyslu pobýti na ven-
kově.*
- XLV. Němcová dru Janu Helceletovi 11. srpna 1851 142
*Děkuje za přátelský dopis. O příjezdu Helce-
letově do Prahy. Pohádka O Viktorce. O po-
bytu v Domažlicích. O povýšení Jos. Němce.*
- XLVI. Němcová Aloisu V. Šemberovi 18. srpna 1851 145
*Děkuje za zprávu o povýšení mužově. Zprávy
o dětech. Posuzuje Amerlingovu Buďeč a
dívčí školu paní Amerlingové.*
- XLVII. Němcová Veronice Vrbíkové. Bez data 148
*Omlouvá se, že dlouho nepsala, slibuje psát
dlouhý list z Třebové, kam se právě s dětmi
chystá.*
- XLVIII. Němcová Veronice Vrbíkové 7. září 149
Zve ji na Hory u Č. Třebové.
- XLIX. Němcová Veronice Vrbíkové. Bez data 150
Vzpomíná na pobyt na „Horách“ u Třebové.
- L. Němcová sestřám Rottovým 10. září 1851. 151
Líčí jim pobyt na „Horách“ u Č. Třebové.
- LI. Němcová Aloisu V. Šemberovi 5. listopadu 1851 154
*Podává výklad k zasláným zprávám o českých
nářečích. O své churavosti. Není rozhodnuta,
postěhuje-li se za mužem do Uher. Němec při-
jede na vánoce na dovolenou. Líbí se mu v Dar-
motech. Havlíčkův proces. Drobné zprávy.
O pobytu na Horách u Č. Třebové. Pozdravy.*

- LII. Němcová Veronice Vrbíkové 14. listopadu 1851 157
Děkuje za přijetí Elišky Houdkové. Rozepisuje se o jejím osudu. O vlastní chorobě. Nová vzpomínka na pobyt na Horách.
- LIII. Němcová Johanně Rottové. Bez data 159
Přeje jí k zasnoubení.
- LIV. Němcová dru Janu Helceletovi 17. prosince 1851 160
O přestálé nemoci. Líčí svou náladu. O vzájemném poměru a o poměru s Klácelem. O mrzutosti s Hanušem. Zprávy literární.
- LV. Němcová Veronice Vrbíkové. Bez data 167
O přestálé chorobě. Radí, aby se Veronika učila ruštině dále.
- LVI. Němcová paní Rottové 1. ledna 1852 169
Omlouvá, že dcery její, Johanna a Žofie, přišly včerejšího dne příliš pozdě domů. Přeje k Novému roku.
- LVII. Němcová sestřím Rottovým 2. ledna 1852 170
Posílá Klácelův spis. Které knihy dostala darem.
- LVIII. Němcová dámám Rottovým 10. ledna 1852 172
Smlouvá společnou návštěvu divadla. Žofii oznamuje, kdy bude anatomická hodina. Muž odjede. O známých.
- LIX. Němcová Žofii Rottové 28. ledna 1852 173
Omlouvá se, že nemůže přijít se na ni před plesem podívat. Touží také si zatančit. Smlouvá s ní schůzku nazítří. Pozdravuje Lambla a připojuje básně Heineho.
- LX. Němcová Žofii Rottové 16. února 1852. 177
Zve ji, aby s ní šla do divadla.
- LXI. Němcová Žofii Rottové 29. února 177
Domlouvá jí, že si příliš nedůvěřuje. Smlouvá schůzku a odvádí půjčený šáteček.

- LXII. Němcová Aloisu V. Šemberovi 22. června 1852. 178
Děkuje za vlídné přijetí Elišky Houdkové a prosí o strpení s ní. Oznamuje, že pojedje s dětmi na prázdniny do Ďarmot. Klácel snad pojedje také. Dotaz po paní Kollárové a dceři. Pozdravy.
- LXIII. Němcová Karolině Staňkové 9. srpna 180
Loučí se s ní před odjezdem do Uher. O dětech Čelakovského.
- LXIV. Němcová Žofii Rottové 7. září 1852 182
Zmínka o ztraceném listě. Vzpomíná na všechny. Mužákovi by byla doporučila svou tetu ve Vídni pro jeho pobyt tam. Líčí svůj život v Ďarmotech. O zamýšlené cestě po Slovensku. Prosí, aby jí poslali plášť. Pozdravuje známé.
- LXV. Němcová Žofii Rottové 19. září 1852 186
Omlouvá se, že dlouho nepsala. Cestovali po Slovensku. Těšila se z listů, které ode všech došly. Vzpomíná na všechny a představuje si je v duchu. Touží již do Prahy. Vzpomíná na pí Mužákovou, která očekává narození děcka. Odpovídá na návrh stran otištění některých partií z jejich listů. Pláště dosud nemá.
- LXVI. Němcová Johanně Mužákové 19. září 1852 190
Dodává jí odvahy před porodem. Vzpomíná přátelského vzájemného poměru. O zdraví svém a dětí. Dotaz, kdy začne vyučování.
- LXVII. Němcová Johanně Mužákové. Bez data 194
Děkuje za zprávu o začátku škol. Oznamuje, kdy přijede do Prahy. Drobné zprávy.
- LXVIII. Němcová Žofii Rottové 3. října 197
Děkuje jí za dopisy. Posuzuje svůj rukopis. Slibuje deník své cesty po Slovensku. Úsudek o Sandové a o práci Hanušově. Jak se jim všem vede. Lituje Ferdy Náprstka, posílá mu lístek. Plášť již došel.
- LXIX. Němcová Žofii Rottové 28. prosince 1852 201
Líčí svůj stesk. Je na rozpacích, jak poradit

- v záležitosti citu, ve které se Žofie na ni obrátila o radu. Posílá náčrtek kteréési své práce na posouzení.*
- LXX. Němcová Žofii Rottové. Bez data 203
Oznamuje, jak se daří paní Mužákové a její dcerušce. Žádá, aby ji Žofie odpoledne vystrídala.
- LXXI. Němcová Johanně Mužákové 2. ledna 1853 204
Vymlouvá ji její starostlivost o sebe.
- LXXII. Němcová Johanně Mužákové 9. ledna 1853 205
Sděluje, že přijde k ošetřování nemocné Boženky odpoledne. Napomíná k opatrnosti. Proší o obrázkovou knihu pro nemocného Jarouška.
- LXXIII. Němcová Johanně Mužákové 31. března 1853 207
Odesílá ji recept na prášky a vyřizuje, jak se má léčit. Zpráva o vyjednávání s paní Jerovou. Vrací knihy a žádá o některé časopisy. Připomíná, že se blíží její odjezd na Slovensko.
- LXXIV. Němcová Johanně Mužákové. Bez data 208
Teskní nad svou vlastní nespokojeností. O churavosti paní Mužákové. Vzpomíná brzkého loučení.
- LXXV. Němcová Žofii Rottové 13. dubna 1853 210
Sděluje, jak pochodila s přímluvou za kohosi (dra Lambla?). Smlouvá schůzku. Domluvila Fingerhutovi.
- LXXVI. Němcová Žofii Rottové. Bez data 211
Posílá písně a žádá za vrácení jiných. Smlouvá schůzku. Teskní, že se blíží doba jejího odjezdu do Uher.
- LXXVII. Němcová Janu Ev. Purkyňovi 9. května 1853 212
Omlouvá se mu, že nezaplatila dosud svého dluhu, a loučí se s ním.

- LXXVIII. Němcová Žofii Rottové 17. května 214
Líčí svůj stesk. Popisuje cestu do Ďarmot. Vyličuje krajinu a podnebí. Vycházka do lesů. Stavění mají v Ďarmotech. Přeje oběma sestřám k svátku. Vyličuje své ochuravění. Dětem svědčí. Janko Král. Rosa Šandor. Vzpomíná na své rozloučení s Lamblem a líčí svůj stesk. Starost o Hynka. Těší se na srbské „pripovědke“, které jí dr. Lambl slíbil.
- LXXIX. Němcová dru Janu I. Hanušovi 22. června 225
Oznamuje suspendování svého muže. Posílá přísloví a písně z Uher. Některé zprávy o rodině a o životě tamním.
- LXXX. Němcová Žofii Rottové 24. června 229
Líčí své vzpomínání na Žofii. Zmiňuje se o suspendování muže a uvažuje, jak snášet stísněné poměry. Líčí život cikánské rodiny, kterou pozoruje. Kvetoucí akáty. Hrob Čecha na hřbitově Ďarmotském. Svátek Jana Křtitele. Jedno děvče zpívá jí národní písně. Milostné drama. Touží cestovat po tamějších krajinách, jsou tam krásné zvyky a pověry. Vzpomíná na mrtvou dcerušku Mužákové. Sen. Lektura. Láska Mariina. O dětech.
- LXXXI. Němcová Johanně Mužákové 30. srpna 236
Přeje Mužákovým pobyt na venku. Stýská si na churavost Hynkovu a na klepy, které se o ní rozšířily a jí donesly. O vyšetřování mužově.
- LXXXII. Němcová synům Hynkovi a Karlovi. Bez data 239
O Hynkově nemoci, domlouvá mu, aby byl trpěliv. Slibuje přijetí do Prahy. O otce nemají míti strachu. Těší je. Vyličuje, jak se mají v Ďarmotech. Napomíná Hynka, by poslouchal lékaře. Karla žádá, aby dal na bratra pozor.
- LXXXIII. Němcová Žofii Rottové 1. září 242
Omlouvá se, že dlouho nepsala. Vzpomíná na stěhování Rottových i na svoje stěhování do